

دانشگاه علوم پزشکی تهران

دانشکده پرستاری و مامایی

بررسی تأثیر ماساژ بر نوزادان نارس بستری در بخش نوزادان و مراقبت ویژه بر طول مدت بستری در بیمارستان های آرش و شریعتی

اساتید راهنما:

دکتر پیمانہ علیزاده طاهری

زهرا گودرزی

دانشجو: الهه نیک زینت متین

دی ماه ۱۳۹۱

مقدمه: نوزادان حساس ترین وظریف ترین گروه اجتماع را تشکیل می دهند، در عین حال که شکننده و آسیب پذیرند و آینده سازان این مرز و بوم محسوب می شوند. حفاظت از سلامت جسمی و روانی ایشان از وظایف مهم سیستم بهداشت و درمان هر کشور می باشد. امروزه با پیشرفت درمان های ناباروری، زایمان نوزادان نارس هم بیشتر شده و نگهداری این چنین نوزادانی مشکل تر و حساس تر است. هرچند بخش های مراقبت ویژه نوزادان و حضور پرستاران ماهر در حال افزایش است، اما استرس های محیطی ناشی از دستکاری های مکرر تشخیصی، آلام های دستگاه ها نیز افزون شده اند، و نوزادان مدت مدیدی را دور از آغوش مادر در بخش ویژه تحت نظارت بسر می برند. جهت کاهش استرس های محیطی راهکارهای زیادی تبیین شده که از این بین ماساژدرمانی، کاری کم هزینه، آسان و سهل الوصول است. با انجام ماساژ صحیح بر نوزاد از ترشح هورمون استرس، یعنی کورتیزول کاسته شده و شرایط برای رشد و تکامل کم خطرتر نوزاد کم وزن و نارس فراهم می گردد. هدف از این مطالعه بررسی تأثیر ماساژدرمانی با روغن آفتابگردان بر طول مدت بستری نوزاد در بخش های نوزادان و مراقبت های ویژه نوزاد می باشد.

مواد و روش ها: پژوهش حاضر یک کارآزمایی بالینی یک سوکور و از دو گروه تشکیل شد. یک گروه مداخله (ماساژ) و گروه بعدی گروه کنترل که بدون هیچ مداخله خاصی تحت نظارت بخش و مداخلات درمانی روزمره قرار گرفتند. مطالعه به مدت ۹ هفته طول کشید و ۲۲ نوزاد توسط پژوهشگر، تحت ماساژ قرار گرفتند و وزن روزانه، کنترل دورسر روز اول و روز آخر مطالعه انجام شد. ماساژ برای هر نوزاد نارس به مدت ۵ روز و هرروز ۳ نوبت ۱۵ دقیقه ایی اجرا شد. ابزار جمع آوری اطلاعات بر اساس متغیرهای مختلف، شامل چک لیست خود پژوهشگر از لحاظ ارزیابی فیزیولوژیکی هر روزه نوزاد، قبل و بعد از هر نوبت ماساژ، و شامل (تعداد ضربان قلب، رنگ پوست و درصد اشباع اکسیژن خون) بود. برای تجزیه و تحلیل داده ها از آزمون های آماری کای اسکوئر و آنالیز واریانس یک طرفه استفاده گردید. برای تجزیه و تحلیل داده ها از نرم افزار SPSS ۱۶ استفاده شد.

یافته ها: در طی ۵ روز متوالی مقایسه، روند افزایش وزن در گروه مداخله نسبت به گروه کنترل بسیار معنادار بود. افزایش میانگین وزن گروه مطالعه ۷۵ گرم و کاهش میانگین وزن گروه کنترل ۱۲۰/۹۱ گرم بوده است ($p \leq 0/001$). طول مدت بستری در گروه کنترل به طور متوسط ۳۶/۲۷ روز و گروه مداخله ۲۴/۵ روز با $p=0/04$ بدست آمد. تشخیص نوزادان بر اساس تجزیه تحلیل واریانس یک طرفه و جنسیت نوزاد طبق آزمون تی در طول مدت بستری اثری نداشت.

نتیجه گیری: با توجه به تفاوت آماری معنادار بین طول مدت بستری گروه مداخله و گروه کنترل که می تواند به مؤثر بودن ماساژ با روغن آفتابگردان ارتباط داشته باشد، می توان این مراقبت سنتی را در کلیه بخش های نوزادان و ویژه نوزادان رواج داد.

واژه های کلیدی: نوزاد نارس - ماساژ درمانی - روغن آفتابگردان - طول مدت بستری - بخش مراقبت ویژه نوزادان

**Tehran University of Medical Science
School of Nursing and Midwifery**

**The Effect of Massage with Sunflower Seeds Oil on the Length of
Hospitalization in Pre-term Neonates: A Clinical Trial Study
Thesis for obtaining the degree of Master of Nursing**

**Supervisor:
Dr. Paymaneh Alizadeh**

**Advisor:
Zahra Godarzi**

Elahe Nikzinatmatin

Jan/۲۰۱۳

Abstract

Area and Goal: Neonates are the most sensitive and vulnerable groups in society and maintaining their physical and mental health require special attention. Based on many studies, one of interventions in lowering the complications of long hospitalization in intensive care infants is massage therapy especially with herbal seeds oils with an old history in Asian countries such as Indo- china. The methodology employed in reviewed studies is of certain limitations such as RCT with large sample size or different methodology.

Research method: The present study is a clinical research performed on 44 pre-term neonates of 30 to 37 weeks' weighed 1000 to 2000 grams and hospitalized in the NICU of Arash and Shariati Hospitals affiliated to Tehran University of Medical Sciences from May 2012 to August 2012. The infants of each hospital were divided into two groups of intervention and control, each consisting 11 neonates. The massage was performed in afternoon shift, one hour after lactation in the physiologically stable condition, along with heart and respiratory and skin color Monitoring. Massage therapy was done for 10 minutes in three times with, two hours intervals and for five subsequent days. The Chi square, t test and SPSS software, version 16 were used to analyze data.

Findings: In this study, the process of weight gaining was more significant in intervention group than control group. The mean weight gaining of study group was 70 grams versus 120.91 grams in control group ($P \leq 0.001$). The mean duration of hospitalization in control group was 36.37 days versus 24.0 days ($p = 0.04$) in interventions one. The gender of patients had no effects on the duration of hospitalization.

Conclusion: In this study, there was a statistically significant difference between the duration of hospitalization and weight gaining in intervention and control group. Performing similar studies in larger sample with the same results could lead to propagating this method in pre-term neonates.

Keywords: Massage, pre-term infant, sunflower seeds oil, hospitalization period, intensive care unit